

سرواپیدمیولوژی HTLV₁ در بیماران با تالاسمی ماژور شهرهای زابل و زاهدان در سال ۱۳۸۰

دکتر عبدالوهاب مرادی^۱، دکتر زهره یعقوب نژاد^۲، دکتر امیرحسین محقق^۱، دکتر شهرام شهرکی^۳، دکتر اباصلت برجی^۳، محمدرضا فیروزکوهی^۴، ابراهیم میری مقدم^۵، مالک رخشانی^۶، دکتر اسماعیل صانعی مقدم^۷

خلاصه

سابقه و هدف: ویروس انسانی لوسمی سلول T تیپ ۱ (HTLV₁) عامل بیماری لوسمی سلول T بزرگسالان (ATL) و بیماری میلوپاتی وابسته به HTLV₁ و فلج اسپاستیک تروپیکال (TSP) می باشد. این ویروس از طریق انتقال خون یا سرسوزن به ویژه در معتادین تزریقی و هم‌چنین از طریق شیردادن و تماس جنسی از مرد به زن انتقال می‌یابد. این مطالعه برای یافتن و فورآنتی بادی برعلیه ویروس فوق در بیماران تالاسمی ماژور، به عنوان یک گروه پرخطر و مقایسه‌ی آن با افراد سالم در شهر زابل و زاهدان در سال ۱۳۸۰ انجام گرفت. **مواد و روش‌ها:** این مطالعه‌ی کوهورت تاریخی بر روی ۱۹۰ بیمار شناخته شده با تالاسمی ماژور و ۱۸۹ فرد سالم از شهرهای زابل و زاهدان انجام شد. از کلیه‌ی افراد ۳ میلی لیتر خون در لوله‌ی فاقد ضد انعقاد گرفته و سرم آن‌ها جدا شد. سپس به روش الیزا آنتی بادی ضد HTLV₁ در آن‌ها جستجو شده و در موارد مثبت برای تعیین تیپ ویروس از روش وسترن بلات استفاده شد. نتایج با استفاده از آمار توصیفی بیان و برای مقایسه‌ی گروه‌ها از آزمون کای دو استفاده شد. **یافته‌ها:** آنتی بادی برعلیه HTLV₁ در ۱/۶ درصد بیماران تالاسمیک و ۰/۵ درصد افراد سالم یافت شد. هیچ یک از افراد مثبت، سابقه‌ی دریافت خون از استان خراسان را نداشته، و هیچ رابطه‌ای بین سن، جنس، فامیل بودن پدر و مادر، وجود فرد تالاسمیک در خانواده و سابقه‌ی مسافرت به استان خراسان با ابتلا به HTLV₁ دیده نشد. **نتیجه‌گیری و توصیه‌ها:** نتایج حاکی از آن است که احتمالاً راه اصلی انتقال HTLV₁ در کشور ما انتقال خون می‌باشد. بنابراین لازم است ابتدا تمام جمعیت اهداکننده‌ی خون و سپس فقط اهداکننده‌های جدید از نظر وجود HTLV₁ بررسی شوند تا با تشخیص موارد سرولوژیک مثبت از انتقال این ویروس به بقیه‌ی افراد جلوگیری شود. **واژگان کلیدی:** HTLV₁ تالاسمی ماژور، انتقال خون

مقدمه

کامل و پلاکت انتقال می‌یابد. اما عفونت در بیماران دریافت کننده‌ی پلاسما گزارش نشده است^(۱). دو سوم گیرندگان خون آلوده، عفونت را کسب می‌کنند و احتمالاً این ویروس در فرد آلوده برای تمام عمر پایدار می‌ماند. این ویروس در سراسر جهان پراکنده است، که از آن جمله می‌توان جنوب

ویروس HTLV₁^۱ در سال ۱۹۸۰ در بیماران با لنفوم سلول T یافت شد و بعد به ATL^۲ تغییر نام یافت. این ویروس که سلول‌های T را آلوده می‌کند به راحتی از طریق خون و فرآورده‌های خونی مثل سلول‌های قرمز فشرده، خون

^۱ Human T-cell Leukemia Virus Type 1

^۲ Adult T-cell Leukemia Virus

^۱ دکترای ویروس شناسی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۲ کارشناس ارشد مدیریت پرستاری، مربی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۳ پزشک عمومی، سازمان انتقال خون زاهدان

^۴ کارشناس ارشد هماتولوژی، مربی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۵ دکترای میکروبیولوژیکی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۶ کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مربی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

^۷ دکترای علوم آزمایشگاهی، ریاست سازمان انتقال خون زاهدان